

Ert datum   Er referens
2016-02-16   N2016/00194/ITP
Datum
2016-05-19

Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

Remissvar: Statens infrastruktur som resurs

IT&Telekomföretagen har beretts tillfälle att lämna remissvar över Statens infrastruktur som resurs SOU 2016:01 och vill med anledning härav framföra följande.

Sammanfattande kommentar

IT&Telekomföretagen ser positivt på regeringens initiativ att utreda hur den statliga infrastrukturen kan användas effektivare. Staten är en stor och viktig ägare av bredbandsinfrastruktur och en viktig tillhandahållare av långdistansförbindelser till marknadens aktörer. Det är centralt att detta behov säkerställs på lång sikt och inte riskerar att prioriteras ned i de olika organisationerna.

Samtidigt är det viktigt att de offentliga insatserna på bredbandsområdet fokuserar på att bygga infrastruktur där marknaden saknar kommersiella förutsättningar, stimulerar marknadens investeringar och anläggning av digital infrastruktur och skapar förutsättningar för de marknadsmässiga investeringarna att räckta så långt som möjligt.

Sammanfattningsvis ser vi att marknaden fungerar väl och att det resulterat i en hög utbyggnadstakt i Sverige. Idag saknas varken kapital eller vilja att bygga ut den digitala infrastrukturen från marknadsaktörernas håll - huvudproblemet är snarare att hinna med att möta den stora efterfrågan som finns.

I de geografiska områden där marknadskrafterna har svårt att nå kan dock tillgången till den statliga infrastrukturen, i synnerhet svartfiber i Trafikverkets banvallar, vara en avgörande förutsättning för utbyggnaden av digital infrastruktur.

Det offentligas roll i bredbandsutbyggnaden

Digitaliseringen av Sverige är inte en IT-fråga, utan något som förändrar vårt samhälle i grunden och kommer att ha en avgörande inverkan på vår fortsatta välfärd, hållbarhet, innovation, kompetens och konkurrenskraft. Digitaliseringen innebär en omvälvande strukturuomvandling på nästan alla samhällsområden och för med sig en enorm potential att öka effektivitet och tillväxt.

En förutsättning för att digitaliseringen ska nå sin fulla potential är att alla i Sverige – oavsett var man bor eller verkar - har möjlighet att vara delaktiga i det uppkopplade samhälle som nu växer fram. Att säkra en väl utbyggd och robust digital infrastruktur i alla delar av landet är därför en mycket angelägen och central fråga för Sverige.

Utgångspunkten för regeringens bredbandspolitik är att det är marknadens aktörer som i första hand står för investeringar i infrastruktur, driver den tekniska utvecklingen och utvecklingen av nya tjänster och affärsmodeller. Det offentliga ska vara att bygga digital infrastruktur där marknaden saknar kommersiella förutsättningar, att stimulera marknadens investeringar och anläggning av digital infrastruktur samt att få de marknadsmässiga investeringarna att räckas så långt som möjligt. Det offentliga har även en betydande roll som stor upphandlare av tjänster och ett ansvar för att stimulera nya tjänster, såväl på nationell som regional nivå.

Sverige har en god position vad gäller tillgång till framtidssäker och robust digital infrastruktur. En grund till detta är att det på den svenska marknaden finns ett flertal infrastrukturella konkurrenter. Fungerande konkurrens på marknaden är det främsta medlet för att säkerställa ett urval av högkvalitativa och prisvärda tjänster till Sveriges konsumenter, företag och myndigheter och därmed det enskilt viktigaste verktyget för att nå regeringens bredbandsmål. En av statens viktigaste uppgifter är att stimulera investeringar och samtidigt se till att konkurrensen fungerar på marknaden.

IT&Telekomföretagens sammanfattande intryck är att marknaden fungerar väl vilket också resulterat i en hög utbyggnadstakt i Sverige. Vi ser dock hinder för utvecklingen i form av kommuner som inte främjar sund konkurrens, vilket vi påtalat tidigare. Marknadens investeringar är avgörande för att regeringens bredbandsmål ska uppnås och det saknas idag varken kapital eller vilja att bygga ut den digitala infrastrukturen från marknadsaktörernas håll. Idag görs investeringar på sammanlagt ungefär 10 miljarder kronor per år och utöver vissa kommuners försvåranden är huvudproblemet att hinna med att möta den stora efterfrågan som finns.

För att säkerställa att marknadens investeringar fortgår krävs både stabila förutsättningar från statens sida och att kommunerna agerar konkurrensneutralt och underlättar för marknadens aktörer. Alla offentliga aktörer har en skyldighet att agera på ett sätt som inte stör den marknadsmässiga utbyggnaden enligt det konkurrensrättsliga regelverket och bör snarare fokusera på att skapa förutsättningar för den. I de områden där marknadskrafterna har svårt att nå kan tillgången till den statliga infrastrukturen, i synnerhet svartfiber i Trafikverkets banvallar, vara en avgörande förutsättning för utbyggnaden av ny digital infrastruktur.

Förslag kapitel 4

IT&Telekomföretagen ser positivt på att Trafikverket får ett tydligt uppdrag att bidra till att regeringens bredbandsmål uppfylls och att underlätta utbyggnad av digital infrastruktur. Det är önskvärt att regeringen blir tydligare med att ansvaret för att nå målen i bredbandsstrategin är delat med de statliga myndigheter som har möjlighet att bidra.

Att i Trafikverkets instruktion tydliggöra att myndigheten ska tillgängliggöra sin digitala infrastruktur på marknaden är lovvärt. En ökad möjlighet för marknadens aktörer att hyra svartfiber förbättrar förutsättningarna för att nå bredbandsmålen – en fråga som vi anser inte prioriterats i önskvärd grad hos myndigheten i dagsläget.

Förslag kapitel 5

IT&Telekomföretagen vill uppmärksamma regeringen på att förslaget om att utveckla och formalisera samverkan mellan Trafikverket och Affärsverket svenska kraftnät, där även Vattenfall AB och Teracom AB ska bjudas in, uppmanar konkurrerande aktörer att samverka kring sin framtida utbyggnad av infrastruktur. Detta förslag riskerar att gå rakt i motsats till hur marknaden generellt är tänkt att fungera, och visar på hur svårt det är för offentliga aktörer att agera på en marknad med konkurrens.

Förslag kapitel 6

IT&Telekomföretagen ser positivt på att Trafikverket får ett särskilt regeringsuppdrag att vidareutveckla ansökningsprocessen och effektivisera handläggningen vid ansökningar om att förlägga kanalisation eller ledningar för bredband i vägområdet. Långa handläggningstider är idag en faktor som försenar och fördyrar marknadsaktörernas utbyggnad av infrastruktur avsevärt. Det är också positivt att Trafikverket får i uppdrag att anlägga kanalisation i mer komplicerade vägkonstruktioner då detta underlättar för operatörerna och medför tidsbesparingar.

IT&Telekomföretagen har härutöver inga ytterligare synpunkter på remissen.

Med vänlig hälsning
IT&Telekomföretagen inom Almega

Kajsa Frisell, näringspolitisk expert

Ellinor Bjennbacke, näringspolitisk chef